

Starfsáætlun

leikskólans Birkilundar

veturinn 2018-2019

Efnisyfirlit

Inngangur	3
1. Hagnýtar upplýsingar	3
2. Skólahúsnæði	3
2.1. Stærð og einkenni	4
2.2. Leikskólalóð	4
2.3. Umhverfi	5
2.4. Nauðsynlegt viðhald og endurbætur	5
3. Fæðismál	7
4. Starfsrammi	7
4.1. Barnafjöldi og lengd dvalartíma	7
4.2. Aðlögun og flutningur milli deilda	8
5. Starfsmannahald	8
5.1. Fjöldi starfsmanna, starfshlutfall og menntun	8
5.2. Skipurit	9
5.3. Starfsþróunarsamtöl	10
5.4. Símenntunaráætlun	10
6. Áhersluatriði leikskólans	11
6.1. SMT	11
6.2. Stig af stigi	13
6.3. Leikur að læra	14
6.4. Tákn með tali	14
6.5. Læsi í leikskóla	14
6.6. Könnunarleikur	14
6.7. Námskrá	15
7. Skólastarfið	15
7.1. Starfið á deildunum	18
7.1.1. Reyniland	18
7.1.2. Kvistaland	18
7.1.3. Könglaland	19
7.1.4. Opið milli deilda	19
7.1.5. Viðfangsefni í hópatímum	19

7.1.6.	Elsti árgangur leikskólans.....	20
7.2.	Þroski og framfarir.....	20
8.	Samstarf leik- og grunnskóla.....	21
8.1.	Gaman saman.....	21
9.	Fjölskylduþjónusta.....	22
10.	Foreldrasamstarf.....	22
10.1.	Foreldrafélag.....	23
10.2.	Foreldraráð.....	23
10.3.	Foreldrafundir og -viðtöl.....	23
11.	Sérstök verkefni.....	23
12.	Innra mat.....	23
13.	Ýmsar áætlanir.....	25
	Fylgiskjöl.....	25
	Fylgiskjal 1 – Umsögn foreldraráðs.....	26

Inngangur

Samkvæmt lögum um leikskóla nr. 90/2008 ber að gefa árlega út starfsáætlun fyrir leikskólann þar sem gerð er grein fyrir starfseminni, svo sem skóladagatali og öðru því sem varðar starfsemi leikskólans. Gerð er grein fyrir skólahúsnæðinu og nánasta umhverfi leikskólans, barnafjölda, starfsmannahaldi og ýmsum verkfærum og matslistum sem notaðir eru. Sett fram áætlun um það hvernig við ætlum að vinna með börnunum og hvernig samstarfi við foreldra er háttað. Með þessu á að vera komið heildstætt yfirlit yfir starfið og það sem því tengist og hefur áhrif á það hvernig unnið er. Foreldraráð hefur lesið áætlunina og fylgir umsögn þess með, sjá fylgiskjal 1.

1. Hagnýtar upplýsingar

Opnunartími 7:45-16:15

sími 4538215, sími á Reynilandi: 5718215

netfang: birkilundur@skagafjordur.is

netfang á Könglalandi: konglaland@skolar.skagafjordur.is

netfang á Kvistalandi: kvistaland@skolar.skagafjordur.is

netfang á Reynilandi: reyniland@skolar.skagafjordur.is

heimasíða: <http://birkilundur.skagafjordur.is>

Leikskólastjóri: Steinunn Arnljótsdóttir

Staðgengill leikskólastjóra/deildarstjóri Kvistalands: Sigríður Helgadóttir
sigridurh@skagafjordur.is

Deildarstjóri Könglalands: Linda Björnsdóttir lindabj@skagafjordur.is

Deildarstjóri Reynilands: Guðbjörg Sigfúsdóttir guðbjorgs@skagafjordur.is

Forföll barna á Könglalandi og Kvistalandi skal tilkynna í síma 4538215 eða á netföng deildanna. Forföll barna á Reynilandi skal tilkynna í síma 5718215 eða á netfang deildarinnar.

Stofnaðir hafa verið lokaðir hópar á Facebook fyrir hverja deild. Þar hafa verið settar inn myndir og frásagnir úr starfinu en vegna tilmæla frá Persónuvernd þá eru ekki settar inn myndir lengur. Eingöngu foreldrar barna við Birkilund og starfsfólk á hverjum tíma geta verið meðlimir í þessum hópum.

2. Skólahúsnæði

Birkilundur er staðsettur við Furulund í Varmahlíð. Hann liggur samsíða þjóðvegi 1 og er aðeins gata og grasrimi þar á milli. Birkilundur er timbureiningahús, sem var reist árið 1998. Leikskólastarfsemi hófst í húsinu í febrúar 1999. Leikskólinn nýtir

einnig Furulund 5, sem er timburhús í sumarbústaðastíl, og Reyniland, sem stendur við Þjóðveginn í húsnæði þar sem áður var pósthús í Varmahlíð. Auk þess eru 6 fm leikfangaskúrar úr timbri í görðunum á báðum stöðum, óupphitaðir og ekkert rafmagn í þeim. Á Reynilandi er lítil geymsla áföst við húsið, steypt en óupphituð og gengið inn í hana utanfrá, sem nýtt hefur verið að einhverju leiti sem geymsla.

2.1. Stærð og einkenni

Leikskólastarfsemin fer fram í þremur húsum. Stærð Birkilundar er 185 fm og er gert ráð fyrir að þar geti verið 28 börn, sem skiptast þannig að á Kvistalandi geta verið 13 börn og á Könglalandi 15 börn. Reyniland er 80 fm og þar geta verið 11 börn. Alls eru því rými fyrir 39 börn í leikskólanum miðað við þessi 2 hús. Furulundur 5 er 50 fm. Það húsnæði er nýtt fyrir fundi og foreldraviðtöl. Óskað hefur verið eftir því að þar verði gerð undirbúningsaðstaða fyrir starfsfólk, fundaaðstaða og skrifstofa skólastjóra, enda er sú aðstaða ekki viðunandi í Birkilundi þar sem kaffistofan er jafnframt nýtt sem undirbúningsaðstaða kennara og fundaherbergi. Starfsmannainngangur í Birkilundi er mjög þröngur og lítið pláss til að hengja upp utanyfirfatnað. Eldhúsið er of lítið og illa búið tækjum til þess að hægt sé með góðu móti að elda þar fyrir 40-50 manns en það hefur þó verið gert þegar ekki kemur matur frá mötuneyti Varmahlíðarskóla í styttri fríum yfir vetrartímann. Bílastæðið við Birkilund rúmar 10 bíla sem rétt dugir fyrir starfsmannabíla. Það hefur verið rýmra á bílastæðinu á morgnana eftir að skólabílar hættu að koma en oft skapast örtröð um fjögurleitið á daginn. Nokkur tjón hafa orðið á bílum á bílastæðinu í gegn um árin vegna þrengsla. Við Reyniland er oft mikil umferð. Einnig er þar oft áningarstaður ferðafólks og sér þess merki í ruslatunnum.

2.2. Leikskólalóð

Heildarstærð lóðar við Birkilund er 2.135 fm. Leiksvæði barnanna er um 1.400 fm. Leiksvæðið býður upp á ýmsa möguleika, þar eru fjölbreytt leiktæki, stór stétt, göngustígar og brekka. Það er stór sandkassi, 6 rólur (þar af 2 fyrir eins árs börn), kastali með rennibraut og ruggudýr af mismunandi stærðum. Það eru til nokkur þríhjól og 2 stórar gröfur, sem eru geymd í leikfangaskúr þegar þau eru ekki í notkun.

Leiksvæðið við Birkilund er mjög skjólsælt þar sem það er skógur allt í kring. Þetta gerir það af verkum að það er nánast aldrei svo hvasst eða vont veður að ekki sé hægt að fara út í garðinn. Á móti kemur að snjó tekur seinna upp og svell sitja oft lengi á lóðinni þar sem hláka virkar ekki eins vel í logninu.

Leiksvæðið við Reyniland er 320 fm. Þar eru rólur, rennibraut og sandkassi. Það eru stór tré að vestanverðu í garðinum og tvö norðanvið. Það er smá brekka upp að trjánnum að vestanverðu í garðinum. Sólin nær ekki að skína í garðinn eftir hádegið þar sem stórar aspir ofan við garðinn skyggja á. Þónokkur næðingur er í garðinum í norðanátt en meira skjól fyrir öðrum áttum, sem veldur því að snjór og svell tekur hægar upp en á opnari svæðum.

2.3. Umhverfi

Umhverfi leikskólans er mjög fjölbreytt. Þar er mikill trjágróður og móar og melar fyrir ofan. Við Furulundinn er skógarreitir sem Skógræktarfélag Skagafjarðar á. Trén eru orðin hávaxin og veita gott skjól í leikskólagarðinum auk þess sem þar er kjörið útivistarsvæði. Leikskólinn hefur fengið leyfi hjá Skógræktarfélaginu til að nýta skóginn fyrir leikskólann. Þar hefur verið komið upp greinakofa og netum til að klifra í eða sitja í. Einnig eru þar kaðlar sem hægt er að ganga eftir. Þetta svæði er nýtt fyrir litla hópa eftir því sem tækifæri gefst.

Reyniland stendur nálægt þjóðveginum og við hliðina á verslun kaupfélags Skagfirðinga í Varmahlíð. Það er því mikil umferð í nágrenni deildarinnar og ekki nein auðveld gönguleið þaðan. Þó er stígur upp brekkuna vestan við og hægt að fara þar með gangandi börn. Varmahlíðarhverfið er byggt austan í Reykjarhólnum. Reykjarhólsskógur þekur mestan hluta hólans, göngustígar eru víða um skóginn og alla leið upp á topp. Á toppnum er hringsjá, skilti með myndum af fjallahringnum, þar sem nöfn fjallanna eru merkt inná, og mikið og fallegt útsýni. Húseyjarkvíslin rennur neðan við Varmahlíðarhverfið og er í stuttu göngufæri frá leikskólanum. Þar er oft fjörugt fuglalíf. Helsta kennileitið við kvíslina er Hestavígshamar, sem staðsettur er alveg við kvíslina austurundan Víðimel. Í klettinum er hrafnshreiður sem fram að þessu hefur yfirleitt verið verpt í á vorin.

2.4. Nauðsynlegt viðhald og endurbætur

Í október 2017 kom starfsmaður frá Vinnueftirlitinu í reglubundið eftirlit í Birkilund. Gerðar voru athugasemdir við þrengsli á skrifstofu leikskólasstjóra, búningaástöðu starfsfólks, þar sem vantaði læsanleg hólf fyrir persónulega muni, að kaffistofa og undirbúningsaðstaða starfsmanna væri í sama herbergi og að loftræsting í þvottahúsi væri ekki nægjanleg. Nú á haustdögum voru settir upp starfsmannavaskar salernum á deildum og læsanlegir skápar á gangi í Birkilundi fyrir starfsfólk til þess að geyma persónulega muni. Einnig hefur verið sett öflugri vifta í þvottahús svo loftgæði þar hafa batnað til muna.

Lagðar hafa verið fram óskir um ýmsar breytingar á húsnæði Birkilundar og lagfæringar á Furulandi til þess að bæta vinnuaðstöðu starfsmanna. Á fjarhagsáætlun þessa árs er gert ráð fyrir fjármagni í einhverjar lagfæringar, en starfsmenn eru ekki áfjáðir í bráðabirgðalausnir sem síðan þarf að búa við um lengri tíma. Því hefur ekki verið kallað eftir þessum breytingum af hálfu starfsmanna. Vinnueftirlitið gerir þó kröfu á að eitthvað verði gert strax til að bæta úr þar til varanleg lausn er komin fyrir leikskólann. Helst vill starfsfólk fá fyrir því vissu að þessar lagfæringar komi ekki til með að fresta enn frekar umræðu um varanlega lausn í húsnæðismálum Birkilundar. Veruleg óánægja er meðal starfsfólks um það að leikskólinn skuli vera rekinn í tveimur húsum og þessi litli starfsmannahópur þannig skilinn í tvennt. Það hefur einnig óhagræði í för með sér gagnvart nýtingu á starfsfólki og fjölda stöðugilda. Ef gert er ráð fyrir að leikskólinn verði áfram í þessum húsum sem nú er þá er þörf á verulegum endurbótum og lagfæringum. Til dæmis þarf að endurnýja gólfduka á deildum í Birkilundi, bæta aðgengi að leikfangageymslum á deildum, koma upp aðstöðu fyrir sérfræðipjónustu vegna barna með sérþarfir og finna viðunandi lausn í mötuneytismálum leikskólans. Á Reynilandi er geymslurými mjög takmarkað, vinnuaðstaða starfsmanna þröng, uppþvottavél of lítil og eldhússkápar lúnir, auk þess sem fjarlægja þyrfti veggfóður á salerni starfsmanna og gera vistlegra þar. Einnig þyrfti að fjarlægja eða grisja stórar aspir ofan við garðinn þannig að sólin nái að skína í garðinn eftir hádegi. Vegna nýrra persónuverndarlaga þarf að fá læsanlega skápa fyrir hverja deild í undirbúningsaðstöðu kennara til þess að geymsla viðkvæmra perónuupplýsinga geti talist viðunandi.

Eftir endurteknar lagfæringar síðasta vetur á hitalögninni í stéttunum við Birkilund virkar lögnin loksins undir allri stéttinni. Það eru eingöngu tröppur framan við leikskólann sem enginn hiti er í. Líklegast er að hitalögnin þar sé ótengd.

Af ofangreindu er augljóst að mjög aðkallandi er að tekin verði ákvörðun um varanlegar úrbætur í húsnæðismálum leikskólans því þær ráðstafanir sem gerðar hafa verið og óskað hefur verið eftir geta einungis talist bráðabirgðaúrlausnir.

Brýnustu úrlausnarefnin þar til varanlegt húsnæði fæst eru að:

- Fá læsanlega skápa fyrir hverja deild í undirbúningsaðstöðu
- Aðskilja kaffistofu og undirbúningsaðstöðu starfsmanna
- Stækka skrifstofu leikskólastjóra
- Finna viðunandi úrlausn í mötuneytismálum
- Koma upp aðstöðu fyrir sérfræðipjónustu vegna barna með sérþarfir
- Fjarlægja aspir við Reyniland

- Bæta aðstöðu í fataherbergi barna
- Endurnýja gólfduka á Könglalandi og Kvistalandi
- Bæta aðgengi að leikfangageymslum á deildum

3. Fæðismál

Þar sem eldhúsið í Birkilundi er lítið og illa búið tækjum er mjög erfitt að elda þar fyrir 50 manns. Frá hausti 2011 hefur hádegismatur fyrir Birkilund verið eldaður í Varmahlíðarskóla. Það þarf að finna aðrar lausnir í mötuneytismálum fyrir þá daga sem ekki er eldað í Varmahlíðarskóla. Alls eru það um 40 dagar á ári. Síðastliðinn vetur var eldað í Birkilundi í haust-, jóla-, vetrar- og páskafríi en í sumar var ráðinn starfsmaður sem eldaði fyrir leikskólann í eldhúsi Varmahlíðarskóla. Þetta eru þó alltaf reddingar á hverjum tíma og ekki hægt að ganga að því sem vísu að á hverju ári fái einhver í 5-6 vikur til að elda fyrir leikskólann. Því er mikilvægt að fundin verði framtíðarlausn í mötuneytismálum leikskólans Birkilundar.

4. Starfsrammi

Starfið í leikskólanum mótast af þeim börnum sem þar dvelja, aldri þeirra, þroska og þörfum. Þar sem árgangar eru misjafnlega stórir breytast áherslur eftir því hvernig aldursdreifingin er.

Það eru 34 börn í leikskólanum, 20 drengir og 14 stúlkur. Í töflunni um fjölda barna og dvalartíma reiknast viðveran sem meðaltals tímafjöldi á dag miðað við 5 daga vikunnar. Umsóknir hafa borist fyrir 2 börn sem verða eins árs á skólaárinu.

4.1. Barnafjöldi og lengd dvalartíma

Fjöldi barna og dvalartími
15.9.2018

viðvera í klst.
----

fæðingarár	fjöldi	drengir	stúlkur	stuðningur	annað móðurmál	9	8	7	6	5	Tímar alls
2013	7	2	5	2	1	1	4	1	1		54
2014	8	6	2	3			2	4	2		56
2015	10	6	4		1	2	5	2	1		78
2016	4	3	1				4				32
2017	5	3	2			1	2	2			39
alls	34	20	14	5	2	1	18	14	4	2	259

*fjöldi viðverutíma er jafnaður að næstu heilu tölu (8,5 verður þannig að 9).

4.2. Aðlögun og flutningur milli deilda

Aðlögun fer fram í ágúst og september. Síðastliðið vor hættu nokkur börn í lok maí, sem hentaði ágætlega vegna veikindaleyfis starfsmanns í júní. Að lokinni sumarlokun fluttust börn á milli deilda. Foreldrar sáu um aðlögun barna af Reynilandi á Kvistaland og því var hægt að hefja aðlögun yngstu barnanna á Reyniland strax að lokinni sumarlokun. Áætlað er að aðlögun hvers barns taki u.þ.b. viku. Oftast eru tekin 2 börn inn í hverri viku og fer það því eftir fjölda nýrra barna hversu langur tími skólaársins fer í aðlögunina. Ef það eru laus pláss eru börn tekin inn jafn óðum og þau verða eins árs ef foreldrar óska þess, svo fremi að nægur starfskraftur sé til staðar til að sinna þeim.

5. Starfsmannahald

Deildarstjóri í 80% stöðu sagði upp. Heimild fékkst til að auka stöðugildi um 0,2. Nýr deildarstjóri var ráðinn í 90% stöðu. Þar sem viðkomandi var í 80% stöðu á deild þá var starfsmaður ráðinn í hennar stað í 90% stöðu. Þar með var búið að fullnýta heimildir.

5.1. Fjöldi starfsmanna, starfshlutfall og menntun

Tölur í töflu miðast vð stöðuna 15. sept. 2018		Menntunarstig, fjöldi
--	--	-----------------------

Starfsheiti	fjöldi	stöðugildi	Leikskólakennari	Iðjupjálfi	Önnur uppeldism.	Diplomanám	Leikskólaliði	Ófaglærðir
Leikskólastjóri	1	1	1					
Aðstoðarleikskólastjóri								
Leikskólakennari/starfsmaður á deild	10	9,25	3				3	4
Sérkennslustjóri/verkefnastjóri námsaðl.								
Sérkennari/stuðningsaðili								
Starfsmaður í eldhúsi	1	0,6						1
Skólaliði (ræsting + afleysing á deild)	1	0,8					1	
Starfsmaður í ræstingu								
Annað								
Alls	13	11,65	4				3	6

5.2. Skipurit

Leikskólastjóri

- stjórnar daglegri starfsemi leikskólans, ber ábyrgð á gerð námskrár, starfsáætlunar og mati á starfsemi leikskólans.
- er faglegur leiðtogi.
- ber ábyrgð á rekstri leikskólans, sér um ráðningu starfsmanna og innritun barna í leikskólann, deilir verkefnum og ábyrgð til starfsmanna og ber ábyrgð á samstarfi og upplýsingagjöf til foreldra.

Staðgengill leikskólastjóra

- sinnir störfum leikskólastjóra ef hann er fjarverandi um lengri tíma.

Deildarstjóri

- Vinnur að uppeldi og menntun barnanna.
- Ber ábyrgð á stjórnun, skipulagningu, framkvæmd og mati starfsins á deildinni.
- Annast daglega verkstjórn á deildinni og ber ábyrgð á að miðla upplýsingum innan deildarinnar, milli deilda leikskólans og milli leikskólastjóra og deildarinnar.
- Ber ábyrgð á og stýrir deildarfundum og skipuleggur undirbúningstíma starfsfólks deildarinnar.
- Hefur umsjón með móttöku, þjálfun og leiðsögn nýrra starfsmanna deildarinnar.

Leikskólakennari

- Vinnur að uppeldi og menntun barnanna.
- Tekur þátt í skipulagningu faglegs starfs deildarinnar undir stjórn deildarstjóra.

Leiðbeinandi

- starfar samkvæmt starfslýsingu leikskólakennara, eftir bestu getu og helst undir handleiðslu leikskólakennara ef því verður við komið.

Starfsfólk á Reynilandi

- Auk ofantalinna verkefna deildarstjóra, leikskólakennara og leiðbeinanda sér starfsfólk á Reynilandi um uppvask og frágang í eldhúsi og innkaup á matvælum fyrir sína deild.

Matráður

- tekur á móti hádegismat og framreiðir hann og sér um uppvask og frágang í eldhúsi.
- ber ábyrgð á morgun- og síðdegishressingu og innkaupum á matvælum.
- sér um þvott leikskólans og flokkun úrgangs.
- eldar fyrir leikskólann í styttri fríum Varmahlíðarskóla.

Ræsting/frágangur í eldhúsi

- sér um frágang í eldhúsi eftir síðdegisdrykk og frágang á þvotti að hluta.
- sér um ræstingu leikskólahúsnæðisins samkvæmt starfslýsingu.

5.3. Starfsþróunarsamtöl

Starfsþróunarsamtal er samtal milli stjórnanda og starfsmanns þar sem rætt er um hvernig starfið hefur gengið, hvað viðkomandi starfsmaður er ánægð/ur með og hvað mætti fara betur. Einnig er rætt um væntingar og óskir starfsmannsins. Innan þriggja mánaða eftir að starfsmaður hefur störf er hann boðaður í starfsþróunarsamtal til að ræða hvernig gengið hefur á reynslutímanum. Auk þess koma allir starfsmenn einu sinni á ári í starfsþróunarsamtal, venjulegast í mars eða apríl. Áætlaður er klukkutími fyrir hvert viðtal og þau eru boðuð með góðum fyrirvara svo starfsmenn hafi tíma til undirbúnings og íhugunar. Í starfsmannahandbók koma fram þau atriði sem gert er ráð fyrir að rætt sé um í viðtalinu. Hugmyndir, ábendingar og óskir sem fram koma í þessum viðtölum eru nýttar t.d. þegar hugað er að skipulagi næsta starfsárs.

5.4. Símenntunaráætlun

Símenntunaráætlun skólans segir til um það hvaða efni hefur verið fjallað um og hvenær er áætlað að fara í það næst. Áhersluatriði í starfi skólans hafa áhrif á það hvaða efni unnið er með og hversu oft. Sumt þarf að rifja upp á hverju ári, en annað sjaldnar. Þannig höfum við gott yfirlit yfir það hvernig þekkingunni er viðhaldið og einnig hvað kemur nýtt inn.

Símenntunaráætlun Birkilundar	Hve oft	Síðast	Áætlun
-------------------------------	---------	--------	--------

SMT - upprifjun fyrir kennara	Á hverju ári	13.8.2018	Haust 2019
Líkamsbeiting og vinnustellingar	Á hverju ári	13.8.2018	Haust 2019
Skyndihjálþ	2.hvert ár	2.10.2018	Haust 2020
Barnavernd/tilkynningarskylda	3.hvert ár	7.3.2017	2019-2020
Numicon		17.6.2016	
Skólaheimsóknir		5.6.2018	Vor 2019
Læsi í leikskóla		7.10.2014	Haust 2017
Flokkun	Á hverju ári	13.8.2018	Haust 2019
Útikennsla (Lesið í skógin)		16.8.2012	
Brunavarnir, æfing með slökkvitæki		4.9.2018	
Einingakubbar		19.9.2008	
Tákn með tali		23.11.2015	
Hreyfing		3.10.2014	
Leikur að læra		12.10.2013	
Tónlist		19.9.2008	
Starfsmannahópurinn - jákvæðni		15.8.2016	
Máltaka		9.2.2011	
Einelti		9.2.2011	
Brunaæfing	Á hverju ári	10.10.2017	Haust 2018
Hegðunarstjórnun		15.8.2017	
Innra mat, kynning og æfing		6.10.2017	
Lubbi, kynning og vinnusmiðjur		6.10.2017	

6. Áhersluatriði leikskólans

Markmið Birkilundar

- Að vinna með umhverfið og náttúruna
- Að styðja við frjálsa leikinn
- Að bjóða uppá hreyfingu, útiveru og hollt mataræði
- Að efla félagslega færni
- Að styðja við málörvun og málskilning
- Að örva skapandi starf

Til þess að ná þessum markmiðum er á hverjum degi gefinn góður tími fyrir sjálfsprottinn leik, boðið er upp á fjölbreyttan efnivið til að vinna með, unnið er með sérstök viðfangsefni í minni hópum og við nýtum verkfæri eins og SMT, Tákn með tali, Stig af stigi, Leikur að læra og Könnunarleik.

6.1. SMT

Við notum SMT skólafærni til að skapa gott andrúmsloft og tryggja öryggi og velferð nemenda og kennara. Lögð er áhersla á að koma í veg fyrir og draga úr óæskilegri hegðun nemenda með því að kenna og þjálfra félagsfærni, gefa jákvæðri

hegðun gaum með markvissum hætti og samræma viðbrögð kennara gagnvart nemendum sem sýna óæskilega hegðun.

Við notum hrós til að sýna börnum jákvæða athygli og til að auka tíðni æskilegrar hegðunar. Við notum skýr fyrirmæli til þess að barnið viti til hvers er ætlast af því. Við tökum barn úr aðstæðum til að styðja það í að tileinka sér æskilega hegðun. Barnið fær alltaf tækifæri til að bæta hegðunina áður en það er tekið úr aðstæðum.

Við höfum gert áætlun um hvenær eigi að kenna hverja reglu og ýmislegt annað sem sinna þarf í sambandi við SMT.

Í skólanum er teymi sem vinnur að framgangi SMT kennslunnar og vinnur úr málum þeirra barna sem þarfnast sérstakrar meðferðar. Reglulega er gerðar skráningar á því ef setja þarf börnum mörk og þannig fæst gott yfirlit yfir það hverju er helst ábótavant og hvaða börn það eru sem við þurfum að huga að. Við getum einnig fylgst með því hversu virkir kennarar eru og hvatt þá áfram sem þess þurfa.

SET listi er matstæki til að meta árangur og uppbyggingu SMT- skólafærni skóla. Listinn er lagður fyrir með viðtölum við börn, starfsfólk og stjórnendur leikskóla, með áhorfi í skólanum sjálfum og með því að greina handbækur og önnur SMT gögn. Niðurstöður listans eiga að hjálpa viðkomandi skóla að þróa, endurskoða og/eða bæta SMT skólafærni í starfinu. Matspættir SET listans eru eftirfarandi:

- A. Reglur skilgreindar
- B. Reglur kenndar
- C. Viðbrögð við æskilegri og óæskilegri hegðun
- D. Skipulagt og fyrirsjáanlegt umhverfi
- E. Eftirlit og ákvarðanatataka
- F. Þátttaka foreldra/forsjáraðila
- G. Stjórnun

Viðmið fyrir fullnægjandi SMT skólafærni er að heildarmeðaltal skólans mælist 80% eða meira í matspáttum. Þegar matspættir mælast undir 80% ber starfsfólki að ígrunda niðurstöður og setja fram umbótaáætlun.

Áætlun fyrir SMT

	Regla	Annað	Starfsmenn
--	-------	-------	------------

Ágúst			Upprifjun á SMT fyrir alla kennara
September	Að þvo sér um hendurnar eftir útiveru og salernisferðir. Að hafa hendur og fætur hjá sér	Brosin kynnt fyrir börnunum	1 ½ klst SMT námskeið fyrir nýtt starfsfólk
Október	Að nota hnífapör þegar við borðum. Að reyna að smakka allan mat.		Skráningar í 1 viku
Nóvember	Að ganga inni	börnunum kennt hvað felst í því að vera tekinn úr aðstæðum	Þríhyrningur fylltur út Umbun um miðjan mánuð þegar búið er safna brosum. SET listi lagður fyrir
Deember			
Janúar	Að nota inniröddina		
Febrúar	Að fara eftir fyrirmælum.		Skráningar í 1 viku Umbun um miðjan mánuð þegar búið er safna brosum.
Mars	Að ganga frá eftir sig.		
Apríl			Umbun um miðjan mánuð þegar búið er safna brosum.
Maí			
Júní			

6.2. Stig af stigi

Stig af stigi er þjálfunarefni sem ætlað er að auka félags- og tilfinningaþroska barna. Efnið er notað til að kenna börnum að skilja aðra og láta sér lynda við þá, að leysa úr vanda og byggja upp félagslegan skilning. Börnunum er einnig kennt að hafa

stjórn á æsingi og reiði. Börnunum eru sýndar myndir af börnum í mismunandi líkamsstillingum með mismunandi svipbrigði. Þessar myndir eru af ólíkum tilfinningum, gleði, reiði, viðbjóði og fleiru. Tilgangur myndanna er að sýna hvernig svipbrigði og líkamstjáning birtist með hverri tilfinningu. Reynt er að kenna börnum að lesa í tilfinningar og gera sér grein fyrir því að það eru ekki allir eins. Við notum þetta efni með tveim elstu árgöngunum.

6.3. Leikur að læra

„Leikur að læra“ eru leikir og æfingar þar sem samþætting hreyfingar við stærðfræði-, bókstafa og hljóða-, lita- og formakennslu er höfð að leiðarljósi. Kennsluáðferðin virkar mjög vel fyrir 2-9 ára börn þar sem hreyfipörfin er mikil. Hreyfing er manningum eðlislæg og öll skynhreyfireynsla eykur varðveislu þekkingar. Hreyfing hefur einnig áhrif á hæfileikann til að varðveita nýja þekkingu eða kunnáttu og endurkalla hana. Við notum „Leikur að læra“ aðallega í íþróttahúsinu. Kristín Halla notar áðferðina stundum í tónlistarstundunum.

6.4. Tákn með tali

Tákn með tali er tjáningarform sem byggt er á látbragði, svipbrigðum, táknum og tali. Táknin eru alltaf notuð samhliða töluðu máli og aðeins lykilorð hverrar setningar, eitt eða fleiri, táknuð. Tákn með tali er leið til tjáskipta jafnframt því sem hún örvar málvitund og málskilning barna. Við vinnum með tákn vikunnar og notum táknin líka með söngvum.

6.5. Læsi í leikskóla

Í hverri viku vinnum við með staf vikunnar. Verkefni geta verið af ýmsum toga, unnin úti eða inni, eftir því sem hugmyndflugið býður uppá. Við höfum bækur aðgengilegar fyrir börnin, nöfn barnanna og nöfn á hlutum sýnileg víðs vegar um leikskólann. Það er lesið reglulega fyrir börnin, sungið, klappað í atkvæði og fleira sem stuðlar að auknum orðaforða og málskilningi og eflir hljóða- og hljóðkerfisvitund barnanna.

6.6. Könnunarleikur

Könnunarleikur er áðferð sem er skilgreind sem afbrigði náms og er ætluð sem viðbót við fyrri leik barnanna til þess að auðga hann. Könnunarleikur stuðlar að því að barnið finnur út hlutina á sínum eigin forsendum og er unninn í litlum hópum

með börnum á aldrinum 1-3 ára. Börn á þessum aldri hafa þörf fyrir að kanna umhverfi sitt og uppgötva eðli og eiginleika hluta á eigin forsendum. Þau örva öll skynfæri og æfa notkun orða og hugtaka. Í leiknum eru notaðir verðlausir hlutir s.s keðjur, lyklar, dósir, lok og annað. Börnin læra að taka saman á skipulagðan hátt þar sem hlutirnir eru flokkaðir og hver hlutur fer í sinn poka. Lögð eru orð á hluti og hugtök s.s. fyrir framan, aftan, undir, yfir, bakvið o.s.frv. Hlutverk kennara er að vera til staðar og fylgjast með leiknum án afskipta, og kenna börnunum að taka saman.

6.7. Námskrá

Unnið er eftir aðalnámskrá leikskóla, sem kom út 2011. Skólanámskrá var gefin út árið 2007. Nýjasta útgáfan af henni var gefin út vorið 2016. Hana má finna á eftirfarandi slóð: <http://birkilundur.skagafjordur.is/static/files/Dagatal/2015-2016/namsskra-birkilundar-2016.pdf>. Áætlað er að næsta endurskoðun á námskránni fari fram veturinn 2018-2019.

7. Skólastarfið

Skóladaatal þar sem fram kemur hvaða daga leikskólinn er lokaður, hvenær starfsmannafundir eru haldnir og ýmsir viðburðir í skólastarfinu má finna á <https://birkilundur.skagafjordur.is/static/files/gagnabanki/skoladagatal/leikskoladagatal-2018-2019.pdf> Starfsmannafundir eru haldnir kl 14:00-16:00 u.þ.b. einu sinni í mánuði. Leikskólinn lokar kl 14:00 þessa daga.

Stefnt er að því að bjóða foreldrum í kaffi tvisvar yfir starfsárið. Börnin munu taka þátt í að útbúa veitingar. Jólaball verður haldið í desember. Þann 29. janúar er Birkilundur 20 ára. Haldið verður upp á þau tímamót á einhvern hátt á skólaárinu. Dagur leikskólans er 6. febrúar. Á þeim degi er foreldrum boðið upp á hafragraut og þorramat í upphafi dags. Á öskudaginn verður grímuball, köttur sleginn úr tunnum og boðið upp á snakk og popp. Síðast í maí eða byrjun júní höfum við Reykjarhólsdag. Þá er gengið á Reykjarhólinn. Aðrar ferðir og viðburðir eru kynnt þegar að þeim kemur.

Dagskipulagið mótar ramma um starfið. Það er mismunandi eftir deildum þar sem þarfirnar eru breytilegar eftir aldri barnanna.

Dagskipulag á Könglalandi

07:45 leikskólinn opnar á Kvistalandi

08:15 leikur/morgunmatur

08:00 leikur á deild

08:45 leikur á deild

10:00 ávaxtatími
10:15 hópastarf
11:15 söngur/samverustund
11:45 hádegismatur
12:20 lestur/róleg stund

13:00 útivera
14:45 síðdegisdrykkur
15:20 leikur
16:00 deildir sameinast á Könglalandi
16:15 leikskólinn lokar

Dagskipulag á Kvistalandi

07:45 leikskólinn opnar á Kvistalandi,
leikur
08:10-8:45 morgunm./leikur
09:10 hópastarf
10:00 ávaxtatími
10:15 útivera/leikur
11:25 samvera/söngur

11:45 hádegismatur
12:10 hvíld/samverustund
13:00 útivera/frjáls leikur
15:00 síðdegisdrykkur
15:30 leikur/samvera
16:00 deildir sameinast á Könglalandi
16:15 leikskólinn lokar

Dagskipulag á Reynilandi

07:45 Leikskólinn opnar, leikur
08:15 Morgunmatur
09:00 Hópastarf
09:50 Samverustund, ávaxta-tími,
bleyjuskipti
10:15 Útivist
11:15 Börnin koma inn, þvottur,
bleyjuskipti, samverustund

11:30 Hádegismatur
12:00 Hvíld
13:30 Leikur
15:00 Síðdegisdrykkur
15:20 Leikur, bleyjuskipti
16:15 Leikskólinn lokar.

7.1. Starfið á deildunum

Kennarar leggja mikla áherslu á leikinn og gefa góðan tíma fyrir hann á hverjum degi enda er hann megin námsleið barna. Í leik eflir barnið alhliða þroska sinn, en þar er m.a. um að ræða líkamsþroska, hreyfi-, tilfinninga-, vitsmuna-, mál- og siðgæðisþroska, félags og siðgæðisvitund. Leikurinn er börnunum eðlislægur og þau leika sér á sínum eigin forsendum. Í Aðalnámskrá leikskóla stendur: í leik geta börn unnið með og gert tilraunir með hugmyndir sínar og öðlast nýjan skilning og nýja þekkingu. Í leik skapast vettvangur þar sem spurningar vakna og börn leysa vandamál sem upp koma, á eigin forsendum. Í leik eflast vitrænir og skapandi þættir. Leikurinn kallar á fjölbreytta notkun tungumálsins, hreyfingu, félagsleg

samskipti og tilfinngatengsl. Leikur getur virkjað sköpunarkraft barna og löngun þeirra til að læra og afla sér þekkingar.

Útivera er hluti af daglega starfinu, hreyfing og útivera eru samtengdir þættir.

Á þriðjudögum kl 9:20-10:40 koma nemendur í leikskólavali Varmahlíðarskóla í leikskólann. Það geta verið 6 nemendur í leikskólavali í einu, 2 á hverri deild. Þeir taka þátt í starfinu, og aðstoða börn og kennara.

7.1.1. Reyniland

Á Reynilandi eru nú 9 börn, 6 drengir og 3 stúlkur. 4 börn eru fædd árið 2016 og 5 börn eru fædd árið 2017.

Hópastarf er þriðjudaga, miðvikudaga og fimmtudaga, kl 9:00-9:50. Börnunum er skipt í hópa eftir árgöngum. Eldri árgangurinn er í Kanínuhóp og yngri árgangurinn í Kisuhóp. Tvö svæði eru notuð í hópastarfinu og skiptast kennarar á að sjá um þau, viku í senn. Svæðin skiptast í: Innri leikstofu, þar sem Könnunarleikurinn skipar stóran sess, og fremri leikstofu, þar sem fer fram myndsköpun. Það er t.d. vatnslitað, málað, teiknað, límt, rifið og klippt. Einnig getur sá hópur nýtt ganginn í leik, þar sem vinsælast er að leika sér á sparkbílunum en einnig oft verið í byggingaleik og dýraleik.

Á fimmtudögum fer eldri hópurinn í málörvun þar sem unnið er í gegnum leik, spilað, spjallað, klappað í atkvæði ofl. Yngri hópurinn er í frjálsum leik og unnið er að frágangi verkefna.

Annan hvern mánudag er Kristín Halla með tónlistarstund en hinn mánudaginn fer eldri hópurinn gangandi upp í íþróttahús og hittir þar börnin af Kvistalandi ef veður og færð leyfa.

Á föstudögum er lögð mest áhersla á frjálstan leik, útiveru og gönguferðir. Alla daga æfum við málþroska í leik og starfi og þar spinnst líka saman sjálfshjálp. Börnin fá æfingu í að borða sjálf, klæða sig, pissa í klósett/kopp o.s.frv.

Alla daga eru samverustundir bæði fyrir ávaxtatíma og matartíma, þar sem er sungið, lesið og spjallað. Farið er yfir tákn vikunnar, staf vikunnar og orð honum tengd og unnið með litina.

7.1.2. Kvistaland

Á Kvistalandi eru 10 börn, 6 drengir og 4 stúlkur öll fædd 2015. Börnunum er skipt í tvo hópa, Uglu- og Krummahóp. Hópastarf er á mánud. þriðjud. miðvikud. og fimmtud. Annan hvern mánudag kl 9:30 fara Hanna og Ingibjörg með báða

hópana í íþróttahúsið en hinn mánudaginn eru þeir í tónlistarstund hjá Kristínu Höllu.

Á þriðjud., miðvikud. og fimmtud. byrjar hópastarfið kl: 9:10 og er til 10:00. Þá fara hóparnir til skiptis í málörvun, myndsköpun, könnunarleik og fleira.

7.1.3. Könglaland

Á Könglalandi eru 15 börn, 8 drengir og 7 stúlkur. 7 börn eru fædd 2013 og 8 börn 2014. Skipt er í hópa eftir árgöngum. Fanney er með eldri hópinn, Mánahóp, og Linda/Jóhanna með yngri hópinn, Risaeðluhóp.

Linda og Fanney fara með öll börnin á Könglalandi í íþróttahús annan hvern mánudag en hinn mánudaginn eru þau í tónlistarstund hjá Kristínu Höllu.

Á þriðjudögum og fimmtudögum er hópastarf þar sem unnið er með málörvun, stærðfræði, staf vikunnar og myndsköpun. Á miðvikudögum er farið í Stig af stigi. Á föstudögum er frjáls leikur og stundum farið í skóginn.

7.1.4. Opið milli deilda

Á mánudögum kl. 13:00-14:45 og á föstudögum kl. 15:00-16:00 er val. Þá er opið á milli Könglalands og Kvistalands og ýmis viðfangsefni í boði. Börnin geta farið á milli deilda og valið svæði eftir því hvað þau vilja fást við.

7.1.5. Viðfangsefni í hópatímum

- Myndsköpun, þar sem markmiðið er að barnið fái útrás fyrir sköpunarþörf sína, þroski með sér einbeitingu og efla samhæfingu handa og augna. Barnið endurspeglar oft í myndverkum sínum þá reynslu sem það hefur upplifað, þær tilfinningar sem bærast með því og það sem því er hugleikið.
- Tónlist, þar sem markmiðið er að barnið þroski með sér næmi fyrir hljóðum, hreyfingu og hrynjanda í gegn um söng, hlustun (tónverk, hljóðaspil, ofl), hreyfingu (dans ofl.), hljóðgjafa og hljóðfæri.
- Málörvun, þar sem markmiðið er að efla markvisst hljóðkerfisvitund barnanna og búa þau þannig undir lestrarnám. Notuð eru verkefni og leikir úr bókunum: Markviss málörvun, Leggðu við hlustir, Ljáðu mér eyra og Tölum saman. Unnið er með þulur, rím, klappa atkvæði, spil, leiki, lestur og ritun.
- Hreyfing, þar sem markmiðið er að barnið fái útrás fyrir hreyfiþörf sína og að auka/efla líkamlegt úthald. Til þess notum við leiki, Leikur að læra, íþróttahús og nánasta umhverfi, til að fara í gönguferðir.
- Félagsfærni, þar sem unnið er með Stig af stigi í 2 elstu árgangöngunum.

Farið er í skógarlund leikskólans og ýmiskonar skoðunar- og vettvangsferðir um nánasta umhverfi þegar tækifæri gefst. Þrír elstu árgangarnir fara í fjöruferð ef hagstætt veður og tími finnst, fjórir elstu árgangarnir í sveitaferð, tveir elstu árgangarnir í Glaumbæjarferð og árgangur 2015 í Víðimýrarheimsókn.

7.1.6. Elsti árgangur leikskólans

Mánahópur mun fara a.m.k. einu sinni í viku í fjölbreytt skólahóps verkefni. Markmiðið með þessum verkefnum er að bjóða elstu börnunum upp á fjölbreytt og þroskandi viðfangsefni sem stuðla að sjálfstæði og sjálfsþekkingu þeirra og efla með þeim vináttu og samkennd. Leitast verður við að rækta tjáningar og sköpunarmátt barnanna til að styrkja sjálfsmynd þeirra, öryggi og getu til að leysa mál sín milli á friðsamlegan hátt. Starfið á að stuðla að því að börnin þjálfist í að vinna saman og sýna öðrum tillitssemi og umburðarlyndi og öðlist færni sem talin er nauðsynleg þegar leikskóla lýkur og grunnskólinn tekur við.

Öll þessi vinna hópsins er miðuð við að komið sé til móts við mikla fróðleiksfýsni og aukna getu elstu barnanna, með því að gefa þeim kost á erfiðari viðfangsefnum, sem krefjast meiri einbeitingar og úthalds. Þetta eru ýmis leikskólaverkefni sem byggja á starfsaðferðum og hugmyndafræði leikskóla.

Á hverju hausti er lagt fyrir elstu börn leikskólans próf í leikjaformi, til að kanna hljóðkerfisvitund þeirra. Í þessum leikjum eru börnin að ríma, búa til ný orð og leika sér með orð og hljóð á margan hátt. Þessi leikur að orðum og hljóðum er undanfari lestrarnáms. Hæfnin eða þroskinn til að geta slíkt kallast hljóðkerfisvitund. Prófið gefur vísbendingar um hvaða börn eru líkleg til að eiga síðar í erfiðleikum með lestrarnám. Tilgangurinn með því að nota þetta próf er að finna þessi börn og þjálf hljóðkerfisvitund þeirra.

Í gegn um Gaman - saman verkefnið mun Mánahópurinn fara í heimsóknir í Varmahlíðarskóla til að kynna húsnaði, börnum, kennurum og öðru starfsfólki þar. Hann tekur einnig þátt í Vinadeginum á Sauðárkróki um miðjan október. Starfinu hjá hópnum lýkur formlega með útskrift í maí 2019.

7.2. Þroski og framfarir

Þroski barna er metinn með ýmsum matstækjum. Þau helstu sem við notum eru TRAS, Könnun Gerd Strand, Íslenski máhljóðamælirinn og Hljóm-2. Íslenski máhljóðamælirinn er nýtt verkfæri sem verður notað í staðinn fyrir framburðarathugun sem hefur verið í notkun fram að þessu.

TRAS er skráning á málproska ungra barna. Barnið er fyrst metið þegar það er rúmlega tveggja ára og síðan á hálfis árs fresti fram að 5 ára aldri. Skráningin gefur vísbendingar um hvar barn er stött í málproska á ákveðnum tímamarki og hvernig málproska þess þróast.

Könnun Gerd Strand er huglægur matslisti og þar sem eftirfarandi færniþættir eru metnar: Gróf- og fínhreyfingar, hegðun, mál- og tal, virkni, samskipti og þekking. Könnunin miðast við 4 ára meðalnemanda og er ætlað að gefa kennara skýrari mynd af stöðu nemandans.

Íslenski máhljóðamælirinn er skimunartækni í spjalddölu. Með forritinu er unnt að skima og forprófa framburð íslensku máhljóðanna og meta skiljanleika tals um leið og forritið greinir sjálfkrafa helstu hljóðkerfisþætti í framburði.

Hljóm-2 er athugun á hljóð- og málvitund barna. Hún er lögð fyrir elsta árgang leikskólans í september/október. Athugunin gefur vísbendingar um hvaða börn eru líkleg til að lenda í lestrarerfiðleikum síðar. Tilgangurinn með því að leggja hana fyrir er að finna þessi börn og vinna með þau til að draga úr líkum á þessum erfiðleikum.

8. Samstarf leik- og grunnskóla

Löng hefð er fyrir heimsóknum leikskólabarna í Varmahlíðarskóla. Einnig höfum við haft aðgang að íþróttahúsinu í Varmahlíð á þeim tíma sem sundkennsla grunnskólanemenda fer fram. Frá árinu 2007 hafa Birkilundur og Varmahlíðarskóli verið í samstarfsverkefni: *Gaman saman*. Hefur það stuðlað að auknum samskiptum nemenda og kennara þessara skóla.

8.1. Gaman saman

Gaman saman er samstarfsverkefni Birkilundar og Varmahlíðarskóla sem ætlað er að skapa grundvöll fyrir félagslegum samskiptum á milli eldri og yngri barna og gefa leikskólabörnunum kost á að kynna bæði húsnæði og kennurum Varmahlíðarskóla.

Elstu börn leikskólans fara í heimsóknir í alla bekkir í Varmahlíðarskóla í ýmsar kennslugreinar og kynna þannig húsnæði, nemendum og kennurum grunnskólans. Nemendur allra bekkja Varmahlíðarskóla koma í heimsóknir í leikskólann, sem skapar meiri tengingu milli leikskólabarna og grunnskólanemenda. Kennarar fylgja nemendum í heimsóknir og verða því meðvitaðri um starfið sem fram fer í hvorri skólastofnun fyrir sig. Nemendum 8.-10. bekkjar stendur til boða leikskólalaval.

Þau sem fara í það koma í leikskólann í rúman klukkutíma einu sinni í viku í eina önn og taka þátt í starfinu. Á hverju skólaári mun kennari úr Birkilundi fylgjast með starfi í 1. bekk hluta úr degi og kennari úr Varmahlíðarskóla dvelur í Birkilundi hluta úr degi og fylgist með starfinu hjá elstu börnunum. Foreldrum elstu barna leikskólans er boðið með í eina heimsókn í Varmahlíðarskóla. Þá er gengið um skólann og litið við í ýmsum stofum. Einu sinni á ári kemur allt starfsfólk beggja skólanna saman til endurmats og náms.

9. Fjölskylduþjónusta

Málefni leikskóla heyra undir Fjölskylduþjónustu Skagafjarðar og fræðslunefnd. Fræðslustjóri hefur yfirumsjón og eftirlit með faglegu starfi og rekstri leikskóla. Leikskólarnir hafa aðgang að sérfræðiþjónustu frá fræðsluskrifstofu s.s. talmeinafræðingi, þroskaþjálfara, kennsluráðgjafa, sálfræðingi og sérfræðing á fjölskyldusviði.

Ef leikskólinn getur ekki leyst úr þeim frávikum sem upp koma varðandi börnin þá fer í gang ferli þar sem barni er vísað til sérfræðiþjónustu fjölskyldusviðs. Send er inn beiðni með undirskrift foreldra og leikskólastjóra.

Teymi barna er samstarfsverkefni Heilbrigðisstofnunar Norðurlands og Fjölskyldusviðs Sveitarfélagsins Skagafjarðar. Teymið hefur það að markmiði að hafa yfirsýn yfir og samræma starfsemi þjónustustofnana í þágu barna og fjölskyldna þeirra.

Trúnaðarskylda gildir um öll mál sem unnin eru í samvinnu við sérfræðinga fræðsluþjónustunnar. Reglur um meðferð persónuupplýsinga gilda um öll þau gögn sem til verða við úrvinnslu einstakra mála.

Nánari upplýsingar um fjölskylduþjónustuna má finna á https://www.skagafjordur.is/static/files/Ymislegt/2017/fjolskyldusvid_thjonusta_net102017.pdf

Starfsmenn geta sótt stuðning til fræðslustjóra sem er tengiliður bæði leik- og grunnskóla.

10. Foreldrasamstarf

Mikilvægt er að halda góðum tengslum við foreldra. Við höfum dagleg samskipti þegar komið er með börnin og þau sótt. Til þess að skapa meiri tengsl og gefa foreldrum vettvang til að koma sínum málum á framfæri og hafa tækifæri til þess

að segja sitt álit á þeim áætlunum sem leikskólinn setur fram þá starfar bæði foreldrafélag og foreldraráð við leikskólann.

10.1. Foreldrafélag

Foreldrafélag Birkilundar styður við starfið á ýmsan hátt, t.d. með því að aðstoða starfsfólk við ýmis tækifæri í leikskólanum, vinna að framgangi mála í samvinnu við starfsfólk og einnig með kaupum á kennsluefni og öðru sem nýtist í starfinu. Síðastliðinn vetur var stjórnin þannig skipuð: Gunnhildur Gísladóttir formaður, Sigurlína Einarsdóttir gjaldkeri, Lilja Rún Bjarnadóttir ritari, Anna Lilja Guðmundsdóttir og Kristvina Gísladóttir meðstjórnendur. Á fundi 9. október hætti Anna Lilja í stjórninni. Ditte Clausen kom inn fyrir hana.

10.2. Foreldraráð

Foreldraráð er skipað þremur fulltrúum foreldra, sem kosnir eru að hausti. Foreldraráð fær til umfjöllunar og umsagnar áætlanir leikskólans um starf og skipulag. Má þar nefna skóladagatal, starfsáætlun, námskrá og önnur rit sem leikskólinn gefur út. Fulltrúar í foreldraráði eru Kristín Halla Bergsdóttir, Helga Rós Sigfúsdóttir og Heiðrún Ósk Eymundsdóttir.

10.3. Foreldrafundur og -viðtöl

Almennur foreldrafundur er haldinn á haustin, að þessu sinni þriðjudag 9. október kl 20:00-21:30. Karl Lúðvíksson fjallaði um skyndihjálp á börnum og síðan var farið yfir áherslupunkta í starfi leikskólans og foreldrum gefinn kostur á að koma með fyrirspurnir og athugasemdir. Að loknum fundi á vegum leikskólans var aðalfundur foreldrafélagsins. Foreldraviðtöl, þar sem deildarstjóri eða kennari barnsins fer yfir stöðu barnsins með foreldrum, fara alla jafnan fram í janúar, febrúar eða mars.

11. Sérstök verkefni

Unnið verður að því að móta stefnu leikskólans varðandi læsi og hvernig unnið er með það á hverri deild.

12. Innra mat

Í leikskólanum Birkilundi er lögð áhersla á að meta alla þætti skólastarfsins kerfisbundið. Matið er unnið skv. skoskri sjálfsmatsaðferð sem kallast *How good*

is our early learning and childcare? og gefin var út í Skotlandi árið 2016. Starfsmenn Fræðslupjónustu Skagafjarðar þýddu aðferðina yfir á íslensku og nefnist hún *Hversu góður er leikskólinn okkar?* Íslenska þýðingin var gefin út í september 2017. Innleiðing á aðferðinni hófst á haustþingi starfsmanna leikskólanna í Skagafirði í byrjun október 2017. Áætlun um innra mat er sett fram til þriggja ára í senn. Matsaðferðin er bæði samstarfsmiðuð og umbótamiðuð. Gert er ráð fyrir þátttöku allra starfsmanna í matinu eftir því sem við á.

Í meðfylgjandi töflu má sjá yfirlit yfir matsþætti skv. sjálfsmatsaðferðinni *Hversu góður er leikskólinn okkar?*, sem ráðgert er að leggja fyrir til mats og umbóta á næstu þremur árum. Lykilþættirnir þrír úr efninu eru auðkenndir með fjólubláum, bláum og grænum lit. Jafnframt er hægt að sjá yfirlit yfir hvenær kannanir Skólapúlsins eru lagðar fyrir svo og hvenær ráðgert er að skýrslur um skólastarf séu birtar.

Matsáætlun fyrir Birkilund

Skólaár	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Haustönn			
	gg. 3.2 Þroski og framfarir leikskólabarna	gg. 3.3 Sköpun og leikni/færni	gg. 2.7 Samstarf
	gg. 2.3 Nám, kennsla og mat	gg. 1.4 Forysta og starfsmannastjórnun	gg. 2.1 Vernd barna
	gg. 2.5 Þátttaka fjölskyldna í leikskólastarfi	gg. 1.5 Verklag sem stuðlar að sanngirni	gg. 2.4 Einstaklingsmiðun
September	Sjálfsmatsskýrsla	Sjálfsmatsskýrsla	Sjálfsmatsskýrsla
Nóvember	Starfsáætlun	Starfsáætlun	Starfsáætlun
Vorönn			
	gg. 1.2 Forysta í leikskólastarfi	gg. 2.2 Skólanámskrá	gg. 1.3 Breytingastjórnun
	gg. 1.1 Umbótamiðað sjálfsmat	gg. 2.6 Samfella í skólastarfi	gg. 3.1 Velferð, jafnrétti og skóli án aðgreiningar
Febrúar		Starfsmannakönnun Skólapúlsins	
Mars	Foreldrakönnun Skólapúlsins		Foreldrakönnun Skólapúlsins
Ágúst			

Starfsmannakönnun Skólapúlsins var lögð fyrir í fyrsta skipti í leikskólanum Birkilundi í febrúar 2018. Allir leikskólarnir þrír í Sveitarfélaginu Skagafirði eru nú þátttakendur í Skólapúlsinum auk grunnskólanna í Skagafirði. Vefkerfi Skólapúlsins hýsir bæði verkefni Skólapúlsins og verkefni Skólavogarinnar. Skólavogin er tæki sem mörg sveitarfélög nýta, þ.á.m. Sveitarfélagið Skagafjörður. Kerfið heldur m.a. utan um ýmsar rekstrarupplýsingar um skólastarfið og skilar m.a. samanburði á viðhorfi foreldra/forsjáraðila og starfsmanna í leikskólum við aðra leikskóla landsins í gegnum kannanir Skólapúlsins. Á vef Skólapúlsins má nálgast nánari upplýsingar um aðferðafræðilegar aðferðir vefkerfisins, sjá hér: <http://skolavogin.is/um/>

13. Ýmsar áætlanir

Viðbragðsáætlun vegna innflúensufaraldurs:

<http://birkilundur.skagafjordur.is/static/files/hagnytar/vidbragdsaaetlun-birkilundar.pdf>

Fylgiskjöl

Fylgiskjal 1 - Umsögn foreldrráðs

Fylgiskjal 1 – Umsögn foreldraráðs

Starfsáætlun Birkilundar**Umsögn foreldraráðs fyrir skólaárið 2018-2019**

Foreldraráð leikskólans skipa:

Helðrún Ósk Eymundsdóttir

Helga Rós Sigfúsdóttir

Kristín Halla Bergsdóttir

Um starfsáætlun leikskóla

Samkvæmt lögum um leikskóla nr.90/2008 vinna leikskólar eftir aðalrámskrá fyrir leikskóla. Samkvæmt henni vinnur hver og einn leikskóli upp sína skólanámskrá þar sem fram kemur á hvern hátt leikskólinn uppfyllir þau viðm. þ. sem þar eru sett fram.

Leikskólar gera starfsáætlun þar sem fjallað er um árlega starfsemi leikskólans, birt skóladagatal og ýmsar aðrar hagnýtar upplýsingar um skólahald hvers leikskóla. Áætlunin skal lá umsögu foreldraráðs áður en fræðslunefnd tekur hana til afgreiðslu samkvæmt lögum um leikskóla.

Í starfsáætlun skal fjalla nánar um starfsemi leikskólans, svo sem skóladagatal, foreldrasamstarf, sjálfsmat og umbótaáætlanir, tengsl leikskóla og grunnskóla, stöðþjónusta, fyrirkomulag öryggis- og slysavarnamála, félagslíf og ýmsar hagnýtar upplýsingar um skólahald hvers leikskóla.

Hlutverk foreldraráðs

Samkvæmt 11.gr. laga um leikskóla frá 2008 er hlutverk foreldraráðs að geta umsagnir til leikskóla og nefndar, sbr.2.mgr.4.gr., um skólanámskrá og aðrar áætlanir sem varða starfsemi leikskólans. Þá skal réttid fylgjast með framkvæmd skólanámskrár og annarra áætlana innan leikskólans og kynningu þeirra fyrir foreldrum. Foreldraráð hefur umsagnarétt um allar meir háttar breytingar á leikskólastarfi.

Umsögn foreldraráðs:

Starfsáætlun leikskólans Birkilundar er vel unnin og yfingripsmikil. Allir þeir þættir sem skyft er að greina frá koma skilmerkilega fram.

Áherslatriði og markmið í starfi Birkilundar eru metnaðarfull og vel fram sett. Leikskólinn Birkilundur nýtur verkfæri eins og SMT, Tákn með tali, Stig af stigi og leikur að læra til að ná markmiðum sínum. Leikskólinn er sjálfstæður SMT-skóli. Gott samstarf er á milli leikskólans Birkilundar og Varmahlíðarskóla og unnið að framþróun þess unolr heitinu „Gaman saman“. Unnið er markvíst að því að euka vægi læsis í leikskólanum og búa börn undir lestrarnám.

Leikskólinn Birkilundur er góður staður þar sem vel er hugsað um börnin okkar og vitad að þau eru í góðum höndum

Í mörgum fyrrum umsögnum foreldraráðs hefur ítrekað verið bent á að verulega er þörf á úrbótum í húsnæðismálum leikskólans. Aðstaða fyrir börnin okkar, starfsfólk og foreldra er og hefur verið í langan tíma engan veginn fullnægjandi og algjörlega ljóst að bæta þarf úr fjölmörgum atriðum hvað varðar rými og aðbúnað, vinnuástaður og öryggi. Ekki er endalaust hægt að vlnna við bráðebrigðanúrlausnir og er það ekki þaðlegt lívorki fyrir starfsmena né börn sem sækja skólann.

Líkt og kemur fram í starfsáætluninni 2018-2019 eru ýmis atriði sem þarf nauðsynlega að lagfæra varðandi húsnæði og aðbúnað skólans.

Meðal atriða þar sem úrbóta er þörf:

- Vinnuástaða leikskólastjóra
- Búnaðsástaða starfsfólks
- Leikskólinn er starfræktur í tveimur húsnæðum. Ef gert er ráð fyrir að leikskólinn verði áfram í þessum húsum er þörf á endurbótum á báðum stöðum.
- Endurnýja gólfduka á Birkilundi (Kvistalandi og Köngfalandi)
- Bæta aðgengi að leikfangageymslum
- Koma upp aðstöðu fyrir sérfræðþjónustu vegna barna með sérþaflir
- Finna lausn á mótuneytismálum
- Á Reynilandi þarf að athuga geymslurými, eldhús og setja læsanlega skápa
- Bæta aðstöðu í fataherbergi barna
- Aðskilja kaffistofu og undirbúningsaðstöðu starfsmanna
- Hjarlægja aspir við Reyniland
- Athuga hitalögn í tröppum við Birki und
- Reyniland stendur nálægt Þjóðvegi 1 og er mjög nálægt bílastæði og starfsstöð Oris og skapar það töluverða hættu fyrir þá sem sækja skólann

Einnig getur foreldraráð athugað við að ekki liggi fyrir vitneskja um áframhaldandi leigu á húsnæðinu þar sem Reyniland er til húsa.

Því hvetur foreldraráð Birkilundar sveltarfélögin í Skagafirði og fráðstunefnd að ekki verði enn og aftur litið framhjá þessum kröfum um endurbætur og að metnaður verði lagður í að undirbúa næstu skref og taka ákvarðanir svo að aðbúnaður og starfsumhverfi barna okkar og starfsfólks leikskólans verði í takt við þær kröfur sem gerðar eru til allkrar starfsemi í dag.

Virðingarfyllt:

20.nóvember 2018

Christinn Þóór Lögmansdóttir
Hilmar Þóór Þorsteinsson
Kristín Heðla Bergsdóttir